

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 19: De Glycera

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A SAVA TENE CVM BERECINTHIO.] diximus supra ad Oden 16. tympana, cymbala, cornua in sacris Cybeles, & Bacchi adhiberi solita, eademque fere religione, & eodem ritu vtraque culta esse. qua de re, qui plura scire volet, legat Clementis Alexandrini *σπράματα*. Tu igitur Bacche tympana, & cornua tua, quæ impios ad insaniam adigunt, contine, & comprime: ne paterere, me ad insaniam immoderato vini potu adigi, quemadmodum tuæ Bacchæ audito tuo tympano, & Berecinthio cornu, furore præcipites aguntur.

QVÆ SVBSEQUITVR CÆCVS AMOR.] hi sunt vini intemperantius poti comites: cæcus amor sui, quem Græci *φιλαυπαι* nominant: arrogantia, atque insolentia caput altius, quàm par est, attollens: linguæ incontinentia, seu lingua soluta, atque expedita ad res arcanas, fideique commissas, enuntiandas ac diuulgandas.

ET TOLLENS VACVVM.] Profert hunc locum Seruius ad illum Virg. *Æneid.* 7. *Perque caput Romuli venit, &c.* vbi tamen legitur *Attollens mendosè opinor.*

B ARCANIQUE FIDES PRODIGA.] fides parum certa, & constans in tacendis consilijs occultis, atque arcanis: fides effusa in efferendis, & prodendis rebus tacendis. sic locutus est supra Ode 12. *animaq; magne Prodigum Paullum.* & epistola secunda ad Mæcenatem lib. 1. *neque multa prodigus herbe.*

PERLUCIDIOR VITRO.] idem dicit, quod iam satis significarat: *fides perlucidior vitro:* id est, fides non continens clausa consilia sibi commissa, sed ea omnibus aperiens, & indicans. aptissima autem vitri similitudine vsus est ad significandam eorum leuitatem, ac perfidiam, qui consilium aliquod occultum sibi commissum continere, & tegere non possunt. Quemadmodum enim vitri natura, quæ perlucida est, nihil earum rerum, quibus imponitur, occultare, aut tegere solet: immò eas perspicuas, & aspectabileis, omniumque oculis expositas relinquit: sic ingenia vana, & futilia, nihil rerum occultarum clausum habere possunt, sed eas non solum lingua, verum etiam fronte & vultu aperiunt ac declarant. Ad hunc locum pertinet illud Ode 11. epod. *Simul calentis innerecundus Deus Arcana promorat loco.* & faty. 4. lib. 1. *Condita cum verax aperit præcordia Liber.*

DE GLYCERA.

Ode 19.

Se illius amore vri.

MATER seu cupidinum,
Thebanæq; iubet me Semila puer,
Et lasciuia licentia
Finitis animum reddere amoribus.

Vri me Glyceræ nitor

Splendentis Pario marmore purius:

Vrit grata proteruitas,

Et vultus nimium lubricus aspici.

In me tota ruens Venus

Cyprum deseruit: nec patitur Scythas,

Et versis animosum equis

Parthum dicere: nec quæ nil attinent.

Hic viuum mihi cæspitem, hinc

Verbenas pueri ponite, turæque

Bimi cum patera meri.

Mactata veniet lenior hostia.

MATER SAVA CUPIDINVM] multos esse vnus Veneris Cupidines à nemine (quod sciam) traditum est. Philostratus autem multitudinem illam Cupidinum mala carpentium (ne quis forte miretur) Nympharum subolem esse dicit his verbis: *εἰ δὲ πῆθος αὐτῶν (inquit) μὴ θαυμάσιος. Νυμφῶν γὰρ δὴ παῖδες ἔπι.* Quamobrem autem Lucianus dialogum quandam inscripserit, *Ἐρωτες*, ex eius dialogi lectione intelligi, quàm à me doceri, malo. hic versus iteratur Od. 1. lib. 4.

THEBANÆQVE IVBET] Cadmus Rex Thebarum: eius filia Semele. Hesiod. in Theog. *Καδμείη δ' ἄρα οἱ Σεμέλη τέκε παιδίμον υἱόν. Μιχθεῖο' ἐν φιλότιμῳ Διόνυσον πολυγηθεία.* id est, Cadmea autem peperit clarum filium Dionysum valde hilarum congressa cum Ioue. Iam Semelen complexu Iouis grauidam, & ad pariendum vicinam, dolis Iunonis circumuentam, atque inductam petijisse à Ioue, vt ea ad se specie, eoque habitu ventitaret, quo fuerat tum, cum primum Iunonis nuptias expetierat: Iouem autem, qui ei pollicitus erat, se, quicquid illa peteret, concessurum, in curru ad eam venisse cum fulgure, & fulmine, illamque metu exanimatam esse, vel (vt alij volunt) fulmine conflagrasse: Bacchum verò è flamma ereptum, in Iouis femur coniectum, & insutum esse, docet Euripides in Bacchis. aliquot libri veteres habent *iubent*. paullo post omnes fere *Semele* non vt vulg. *Semeles*.

FINITIS ANIMVM REDDERE AMORIBVS] id est, referre animum ad amores, quibus finem constitueram. aliter dictum est illud supra, *animumque reddas*, Od. 16.

SPLENDENTIS PARIO MARMORE] de Pario marmore sic Strabo lib. 10. *ἐν δὲ τῇ Πάρῳ ἢ Παρία λίθος λεγόμενη ἀρίστη πρὸς τὴν μαρμαρογλυφίαν.* In Pario est Parius lapis, qui dicitur esse optimus ad marmoris cælaturam.

GRATA PROTERVITAS] qui sunt exercitati in rebus amatorijs, dicunt ingenij ferocitatem, feruorem, & proteruitatem in puella, modestia, & pudore, & taciturnitate gratiorem esse. sic Od. 5. li. 2. *Iam proterua Fronte petet Lala-gem maritū.* Od. 25. huius libri. *iuuenes proterui.* per translationem autem Od. 26. huius libri. *ventos pro-*

Aternos nominat. & Od. 16. epod. proteruum *Africanum*. Seruius ad illum Virg. locum Alex. *tristeis Amabilidis iras* hunc locum profert: & videtur proteruitatem interpretari iram non veram: *quæ ali- quid gratia* (inquit) *habere* consuevit.

LUBRICVS ASPICI] lubricus ad aspiciendum. quem difficile sit ita constanter, & continenter aspicere, vt Glyceræ complexum non expectas. qui aspicientem percellere solet. & tralatio ducta est à via lubrica, in qua insistere, aut ingredi sine casu aliquo, vel prolapsione agrè quilibet potest. nonnulli sic: cuius splendorem oculi ferre non possunt. quod non displicet: alij vultum aspici lubricum, politissimum, nitidissimum, & pulcherrimum interpretantur. nihil præterea. animaduertendum autem hoc loquendi genus *lubricus aspici*, à Græcorum consuetudine ductum. de quo ad Od. 8. lib. 4. dicemus.

CYPRVM DESERVIT.] Cyprum, vbi religiosissimè colitur, & cuius est præses, custos & domina, vt supra Od. 3. hoc loco autem studiosum adolescentem admonere volo de eo, quod tradit interpretes Homeri *ἱλιάδ. ε.* cur Venus Cypris dicatur, recentioribus hominibus non esse notum, Ait enim ille Cyprin dictam ab Homero, quasi *κυπριν*, propterea quòd sine Venere, id est sine còcubitu, & complexu venereo mulieres grauidæ non fiant. Induxit autem (inquit ille) & decepit Hesiodum, ceterosque poetas Homero posteriores, id, quod ait Homerus *ἱλιάδ. θ. ἢ δ' ἄρα Κύπρον ἴκατε φιλομειδῆς Ἀφροδίτη*. ex illis verbis enim existimant Venerem in Cypro esse natam. sed eò (inquit) profecta est, quia ibi colitur. non continuè autem si quis Deus aliquo in loco colitur, in eo quoque natus est. ita nunquam ab Homero Apollinem Delium, aut Pythium esse appellatum, quamuis sciat Homerus vtroque in loco eum sanctissimè coli, templaque ei religiosissima esse consecrata. Omnia autem ferè deorum epitheta apud Homer. vel ab animi affectibus, vel ab actionib⁹, vel ab ijs, quæ ad corpus pertinent, deducta sunt: vt *Ἀπόλλων ἐκάπτεβελῆτης*, & *ἐκηβόλος* & *ἐκάεργος γλαυκῶπις Ἀθήνη*. *λευκόλευκος ἦρι. ῥοδόδακτυλος ἠὲ λευκόφυρος ἦρην. νεφεληγερέτα Ζεύς. Ἄρης βροτοπόρογος. Ποσειδῶν ἐνοσίγαιος*, & *κωανοχαίτης*. id est, Apollo iaculator, & longe iacians, & procul à se arcens: Pallas glaucis oculis, seu horribili aspectu: Iuno candidis vlnis. Aurora roseis digitis: Hebe candidis talis, seu calcaneis. Iupiter nubium congregator. Mars mortalium pestis ac pernicius. Neptunus terræ concussor, & glauca Cæsarie.

ET VERSIS ANIMOSVM EQVIS PARTHV M] Parthos fugientes ex equis pugnare traditum est: sic Ode 13. lib. 2. *Miles sagittas, & ce- lestem fugam Parthi: catenas Parthi, & Italum Robur*. repetendum verbum, perhorrescit *ἀπό κοινῶ*. & epistola ad August. lib. 2. *Ipse ego, qui nullos me affirmo scribere versus, Inuenior Parthi mendacior*. de quo loco suo loco. Virg. Georg. 3. *Fidentem- que fuga Parthum, versisque sagittis*. Cicero ad Papi. Pætum, iocans. *Itaque obtemperare cogito præceptistuis. hoc amplius, nauicularum habere aliquid in ora maritima. contra equitem Parthum negans vt*

lam armaturam meliorem inueniri posse. Quidam **D** legunt hoc loco, *Nec versis*. quam scripturam quæ uis nusquam repererim, non improbo tamè. Sed receptam sequor. nam copulatio, *Et*, pertinet ad nomen *Scythas*, non ad verbum *patitur*. sic Ode 12. lib. 2. *Nec sauos Lapithas, & nimium mero Hy- laum*.

NEC, QVE NIHIL ATTINENT] Venus non patitur me bella scribere, nec Scythas, nec alia id genus, quæ nihil ad amorem attinent.

HIC VIVVM MIHI CÆSPITEM] aggreditur ad Venerem sacrificio placandam, vt facilius eius puellæ, cuius amore vritur, complexu potiat. viuus cæspes autem interdum aræ locum obtinet, maxime in rebus subitis, & longiorem moram non ferentibus, vt Od. 8. lib. 3. *positusque carbo in Caspate vino*. Verbenarum quoque in sacrificijs vsus erat, & ad aras adhibebantur. Terent. in Andria *ex ara sume verbenas*. & Od. 11. lib. 4. *ara castis vincta verbenis. Sagmina* (inquit Festus) *vocantur verbena, id est, herba pura, quia ex loco sancto arcessebantur à consule, pratorëve, legatis proficiscentibus ad fœdus faciendum*. Quin etiam frondeis feliceis, vt laurum, myrtum, oliuam, verbenas appellabant veteres, & his aras coronabant: Præterea tus adolebant, & vinū è patera libabāt: que omnia hîc enumerantur. Viuum aut cæspitè intellige virentem: teu cuius herba adhuc viridis est, & terræ humore alitur. Contra Homerus. *ἱ. 1.* Flammam arefactam seu marcesfactam esse dicit, quæ extincta est, *Ἀὐτὰρ ἐπεὶ καὶ πῦρ ἐκάη καὶ πῦρ ἐμαρ- πόλην*.

MACTATA HOSTIA] id est, postea quàm mactata fuerit hostia. Scio aliter explicare Eras- mum, & referre hoc in prouerbiorum numerum, *lenior mactata hostia*, pro homine facili & mansuc- to. sed errat. **VENIET.]** Glyceræ.

AD MAECENATEM.

Ode 20.

Inuitat eum ad conuiuium minimè sumtuosum.

VILE potabis modicis Sabinum
Cántharis, Græca quod ego ipse testa
Cónditum leui, datus in theatro
Cùm tibi plausus,
Care Mæcenas, eques: vt paterni
Fluminis ripæ, simul & iocosa
Redderet laudes tibi Vaticanani
Montis imago.
Cacubum, & prælo domitam Caleno
Tubibes vnam. mea nec Falernæ
Temperant vites, neque Formiani
Pocula colles.

VILE